

Landgoedwandeling Arnhem

Auteur: Marycke Naber

Drie (voormalige) landgoederen

Vanaf station Arnhem Presikhaaf loopt de route door park Presikhaaf met een stadsboerderij en horeca, vervolgens door park Sacré Coeur en langs buitenplaats Bronbeek. Na nogmaals park Sacré Coeur loop je door de bosrand van landgoed Rennen Enk en langs het landhuis, vervolgens door park Angerenstein en langs het gelijknamige huis. Via een groen voetpad door de wijk Monnikenhuizen kom je bij stadspark Hoogte 80 met een prachtig uitzicht. Daarna maak je vanaf park Klarenbeek een uitstapje door de voormalige Saksen Weimar Kazerne. Terug in Klarenbeek maak je daar een grote lus door het heuvelachtige park. Na wederom een stuk door park Angerenstein bereik je via de wijk Plattenburg het station. 40 % onverhard.

Routebeschrijving

Start: station Arnhem Presikhaaf. Afstand 10 km, bushaltes na 3, 5 en 7 km

Verlaat het station aan de kant van spoor 2, ga LA langs het fietspad en volg de fietsstraat naar links. Ga bij het parkeerterrein RA naar de stadsboerderij Presikhaaf.

Als de stadsboerderij gesloten is, neem dan het halfverharde pad daarna schuin naar rechts. Ga op de kruising schuin RA en na de vijver het 1e pad schuin LA (rechts het T-huis Arnhem). Zie verder bij routepunt 2.

1. Ga bij de boerderijwinkel RA en LA over het klinkerpad. Loop RD over het halfverharde pad en ga aan het eind LA over het asfaltfietspad. Ga op de kruising LA over het halfverharde pad en na het T-huis Arnhem aan je rechterhand het 1e pad schuin RA.
2. Volg na de brug het pad langs de vijver. Zie de geschiedenis over het voormalige Huis Presikhaaf op het infobord langs het pad. Houd links aan over het asfaltfietspad. Ga het 1e zandpad scherp RA langs een beekje met stenen erin, aan het eind LA over het halfverharde pad. Houd rechts aan onder de loopbrug door, steek de asfaltweg over en loop verder over het klinkervoetpad. Loop RD over het tegelpad langs Lang Water en loop direct na de spoorwegovergang LA park Sacré Coeur in.

Het negen hectare grote park maakte tot de aanleg van de spoorweg in 1865 deel uit van landgoed Presikhaaf. In 1883 werd er de Vogel- en Plantentuin geopend, met planten en vogels uit Nederlands-Indië. Diverse bomen uit die tijd staan er nog steeds. In 1913 trokken de Zusters van Sacré Coeur in het leegstaande hotel Garni, dat al na tien jaar was gesloten. In 1942 vorderden de Duitsers het gebouw voor de huisvesting van vrouwelijk militair personeel. Na de oorlog deed het respectievelijk dienst als gemeentehuis en opleidingsschool van de Rijkspolitie. Na de sloop in 1974 verrees er het verpleeghuis Regina Pacis, dat inmiddels is vervangen door nieuwbouw.

3. Ga LA over de brug, daarna het 1e pad RA langs de vijver, aan het eind RA over de brug. Ga daarna schuin RA, dan het 1e pad LA. Ga aan het eind RA en loop RD over het parkeerterrein. Steek de voorrangsweg over en loop RD, Van Huevenstraat, houd op de Y-splitsing links aan, Wellensteinlaan. Aan het eind zie je aan de overkant Huis Bronbeek uit 1842.

In 1854 kocht koning Willem III de buitenplaats. In 1859 schonk hij Bronbeek aan de Staat der Nederlanden, met als voorwaarde dat er een tehuis zou worden gebouwd voor militairen die gediend hadden in het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL). Nog steeds wonen er oud-militairen. In het gebouw is tevens het museum over de Nederlands koloniale geschiedenis gevestigd.

4. Ga LA, Velperweg, steek op het kruispunt (aan de overkant de ingang van park Bronbeek) de Van Remagenlaan over bij de verkeerslichten en ga LA. Ga de leveranciersingang van Regina Pacis in, loop na het parkeerterrein RD over het asfaltpad. Na het verpleeghuis ga je scherp LA, na de brug het 1e smalle pad schuin RA, aan het eind RA, dan het 1e pad schuin RA langs de vijver. Houd na het beekje links aan, ga aan het eind RA. Aan het eind van het pad ga je LA over de klinkerweg. Steek de drukke weg over en loop RD door het hekje in de afrastering bij de bushalte. Loop bij het appartementencomplex (van woonzorgcentrum Insula Dei) RD over de asfaltweg en ga het 1e asfaltpad schuin RA omhoog. Volg dat naar links.

Je bevindt je op landgoed Rennen Enk. In de middeleeuwen waren er landerijen van het klooster Monnikhuizen. In de 17e eeuw kocht Jan Rennen het landgoed. Hij liet er een huis bouwen en een mooi park aanleggen. Na het verval van het huis werd het rond 1750 herbouwd. Begin 19e eeuw verkocht de familie Rennen het landgoed aan Jan Baron van Pallandt van Walfort. Deze liet een nieuw huis bouwen, dat in 1849 werd uitgebreid en verbouwd. In 1950 is Rennen Enk verkocht aan de RK Stichting Insula Dei, die er het juist gepasseerde klooster met verpleeghuis bouwde.

5. Ga het 1e bospad RA. Zijpaden negeren, ga aan het eind schuin LA. Het halfverharde pad loopt omlaag en gaat over in een kiezelpad. Loop op de vijfsprong RD over het halfverharde pad langs de beek, ga aan het eind na de brug RA over de klinkerweg langs de 19e-eeuwse Villa Rennen Enk.

Gedurende WOII bewoonde Maurits Jan Baron van Pallandt met zijn moeder de noordelijke vertrekken, de rest van het huis was door de Duitsers in beslag genomen. In 1955 verliet Maurits Jan zijn ouderlijk huis. Vanaf 1966 werd de villa intern verbouwd tot onder meer een verzorgingshuis voor beter gesitueerden.

Ga na het toegangshek RA door het toegangshek van park Angerenstein en over het asfaltpad, dan het 1e halfverhard pad schuin RA, aan het eind LA en meteen RA.

Het landgoed Angerenstein werd voor het eerst genoemd in de 15e eeuw. Het was toen in het bezit van Johan Coster uit het geslacht Van Angeren. Eind 17e eeuw kreeg de familie Engelen het landgoed in bezit. In 1833 werd het verkocht aan Jan Baron van Pallandt van Walfort. Bij zijn overlijden in 1844 kreeg zijn oudste zoon Angerenstein in bezit. In 1941 is het landgoed aan de gemeente Arnhem verkocht. Begin deze eeuw is de historische tuin opgeknapt.

6. Ga het 1e klinkerpad RA door de pergola en meteen LA de trap af. Loop RD, ga vóór het speeltuintje RA, aan het eind LA langs de beek. Op de asfaltweg ga je RA.

Links staat Huis Angerenstein uit de 18e eeuw. Omstreeks 1850 zijn een oranjerie en koetshuis bijgeplaatst, later een groter koetshuis. Het huis is in de loop der tijd meermalen verbouwd. In de Tweede Wereldoorlog werd het gevorderd door de bezetter. Na de oorlog hadden verschillende instanties het in gebruik. Bij een verbouwing van het hoofdgebouw tot appartementen, aan het begin van de 21e eeuw, is de buitenkant weer in de midden 19e-eeuwse staat gerestaureerd.

Ga na de bocht RA, even later LA over het halfverharde pad. Houd rechts aan, ga aan het eind LA over de asfaltweg. Steek na het toegangshek de dubbele rijbaan over en ga RA. Na de bushalte ga je LA over het asfaltvoetpad langs de Nieuwe Kerk uit 1962. Loop RD, steek de asfaltweg over en loop RD over het halfverharde pad stadspark Hoogte 80 in.

7. Houd rechts aan, loop RD naar het uitkijkpunt (op 80 m boven NAP). Ga daar LA, daarna RD naar beneden langs een gemozaiekte bank. Houd op de Y-splitsing rechts aan, ga vlak voor het eind schuin LA over het smalle pad. Steek de Monnikensteeg over en loop RD, park Klarenbeek in. Ga op de Y-splitsing schuin RA, op de kruising RA. Steek de asfaltweg schuin naar links over en loop RD over de klinkerweg, langs snackbar De Saks Kiosk. Ga aan het eind LA, Compagnieplaats, door de poort.

Je bevindt je op het terrein van de voormalige Saksen Weimar Kazerne. Deze werd pas tijdens de Tweede Wereldoorlog voltooid en door de bezetter gebruikt. Na de bevrijding waren er tot 1999 diverse onderdelen van de Nederlandse krijgsmacht gelegerd, daarna werd de kazerne overgedragen aan het Rijk en kreeg verschillende bestemmingen. In de jaren '10 is er een woonwijk gerealiseerd.

Loop langs de linkerkant van het grasveld, ga na de trap het 2e klinkerpad LA naar gebouw S. Daar ga je RA, het 1e pad LA en de trap op. Ga RA, steek meteen LA de asfaltweg over en loop RD over het halfverharde pad. Je komt uit bij de Steenen Tafel (zie het infobord).

8. Ga RA over het asfaltpad, aan het eind (*rechts het chique restaurant Steenen Tafel in de voormalige watertoren uit 1928*) LA over het asfaltpad en volg dat naar rechts. Steek de asfaltweg over en loop RD over het halfverharde bospad. Ga het 1e bospad LA (*als je RD loopt kom je bij bushalte Moscowa*), dan het 1e pad schuin LA. Loop RD naar beneden, steek de asfaltweg over en loop RD over het halfverharde pad. Ga het 1e onverharde pad LA, aan het eind RA over het halfverharde karrenspoor. Ga aan het eind LA langs de asfaltweg, even later bij het asfaltpad aan je linkerhand schuin LA over het smalle pad. Zijpaden negeren.
9. Loop aan het eind RD langs de afsluitboom over de beukenlaan. Blijf RD lopen, steek aan het eind de asfaltweg over en loop RD over het tegelpad. Steek de volgende asfaltweg over en loop RD over het halfverharde pad. Houd links aan, ga voor de trap RA over het smalle pad. Ga het 1e pad LA via de trap. Houd na de kruising op de driesprong rechts aan, loop daarna schuin LA naar de asfaltweg. Steek de weg over via het zebrapad, loop RD door de opening in de afrastering, over het klinkerpad, verderop een halfverhard pad. Houd rechts aan, loop op de kruising RD. Links zie je de achterkant van Huis Angerenstein bij de vijver. Ga het 2e pad schuin RA langs de Julianabeek (zie het infobordje).

10. Loop bij het toegangshek van het park schuin RA over het brede asfaltpad, ga aan het eind na het grote toegangshek RA, Velperweg. Ter hoogte van huisnr. 133 ga je LA over het smalle pad, daarna RA over het tegelpad. Steek bij de verkeerslichten LA de weg over en loop RD over het zebrapad. Ga RA door de voetgangerssluis en over het trottoir, dan de 1e straat LA, langs de Sint Willibrordkerk uit 1956 in de stijl van de Delftse School. *In 2014 is deze verkocht aan de Syrisch-katholieke gemeenschap.* Loop aan het eind van de straat schuin RA naar het station.

Praktische informatie

Eten en drinken

Winkel stadsboerderij Presikhaaf, Ruitenberglaan 4, 026 702 9000, natuurcentrumarnhem.nl/locaties/boerderijwinkel/

T-huis Arnhem, Laan van Presikhaaf 3 (in park Presikhaaf), 06 362 2392, t-huisarnhem.nl

Snackbar De Saks Kiosk, Weg achter Het Bos 25, 026 442 1286

Restaurant De Steenen Tafel, Weg achter Het Bos 1, 026 443 5313, desteenentafel.nl

De Smulhoek, Schaapsdrift 96a, 026 361 3667, de-smulhoek.nl

Openbaar vervoer

Station Presikhaaf, sprinter Nijmegen-Zutphen

Bushalte Vondellaan, bussen 1 en 29

Bushalte Bernhardlaan, bus 7

Bushalte Moscowa, bus C2

Parkeren

Parkeerterrein bij stadsboerderij Presikhaaf

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/landgoedwandeling-arnhem/19568/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen in de Achterhoek' beschrijft Marycke Janne Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in de afwisselende Achterhoek. Tevens heeft Marycke per route bewoners of beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatic.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50